

نام و نام خانوادگی:	باسمه تعالی	تاریخ:
شماره ی کلاس:	وزارت آموزش و پرورش	زمان: ۷۰ دقیقه
نام دبیر: فرهنگی	آموزش و پرورش شهرستان امل..	تعداد سوال:
درس: علوم و فنون ادبی ۱	مقطع متوسطه دوم...	سال تحصیلی: ۱۴۰۰_۱۳۹۹
پایه: دهم انسانی	آموزشگاه دبیرستان امام حسن عسکری (ع) نوبت: اول	

ردیف	سوالات	نمره
۱	الف) تاریخ ادبیات و سبک شناسی به سبب اهمیتی که سنت شفاهی در ایران پیش از اسلام داشته غالباً به کتابت در نیامده است	۰.۵
۲	از کدام یک از آثار زیر فقط چند صفحه‌ای از مقدمه آن باقی مانده است؟ الف) شاهنامه ابومنصوری ب) ترجمه تفسیر طبری	۰.۵
۳	صحيح و غلط را بياييد الف) یکی از ویژگی های شعر فارسی در قرن چهارم و نیمه اول قرن پنجم سادگی فکر و روانی کلام بود ب) شاعران در قرن چهارم و نیمه اول قرن پنجم به تاملات درونی توجه داشتند ج) کتاب ترجمه تفسیر طبری به زبان عربی است صحیح () غلط ()	۰.۷ ۵
۴	رایج ترین انواع شعر فارسی در قرن چهارم و نیمه اول قرن پنجم را نام ببرید ۳ مورد	۰.۷ ۵
۵	در زمان سامانیان..... عمده ترین مرکز فرهنگی به شمار می رفت	۰.۲ ۵
۶	پس از برافتادن سامانیان..... نخستین دولت اسلامی ایران بودند	۰.۲ ۵
۷	تعریف زیر مربوط به کدام شاعر است؟ شاعری که در ابتدا قصیده ای تمام و کمال در موضوع اندرزی و تعلیمی سرود	۰.۲ ۵

۰.۷ ۵	زبان های نوشته در کمانک را به صورت مناسب در کنار دوره های داده شده بنویسید (یک مورد در داخل کمانک اضافی است) (زبان پارسی، فارسی نو، زبان پهلوی، فارسی باستان) (الف) دوره ساسانیان = (ب) دوره اشکانیان = دوره هخامنشیان =	۸
۱.۵	(ب) زیبایی شناسی در هر یک از موارد زیر دو واژه اصلی سجع (ارکان سجع) را مشخص کنید و نوع سجع را بنویسید (الف) پادشاهی او راست زیننده و خدایی راست در خورنده (ب) منت خدای را که طاعتش موجب قربت است و به شکر اندرش مزید نعمت (ج) فلانی را عزمی است متین و طبعی است کریم	۹
۰.۵	واژه آرای (تکرار) را در عبارت زیر بیابید و مشخص کنید "زمانه قرعه می زند به نام شما/ خوشا شما که زمانه می رود به کام شما"	۱۰
۱.۵	در هر دو بیت زیر واج آرای (نغمه حروف) را نشان دهید و بنویسید در کدام بیت اهمیت واج آرای بیشتر است؟ چرا؟ (الف) خواب نوشین بامداد رحیل/ باز دارد پیاده را ز سبیل (ب) پس هستی من ز هستی اوست/ تا هستم و هست دارمش دوست	۱۱
۰.۵	ارزش موسیقایی کدام نوع سجع از همه کمتر است؟	۱۲
۰.۵	عواملی که موسیقی لفظی را به وجود می آورند می گویند	۱۳
۰.۵	آنچه در تکرار اهمیت دارد جنبه و آوایی سخن است نه شکل واژگان	۱۴
۱.۰	آیا عبارت زیر را می توان "مسجع" نامید دلیل خود را بنویسید (دو چیز محال عقل است: خوردن بیش از رزق مقسوم و مردن پیش از وقت معلوم)	۱۵
۰.۲ ۵	(ج) موسیقی شعر کدام مورد آشکارترین ابزار موسیقی شعر است؟ ۱. وزن ۲. عاطفه	۱۶

۱۰	در کلمات زیر مصوت ها و نوع آنها را بنویسید (الف) پرده: (ب) فانی:	۱۷
۱.۵	هجا ها و واژه های کلمات زیر را به طور دقیق مشخص کنید و بنویسید ۱. معلم ۲. گلخانه ۳. خواهر	۱۸
۱.۰	شعر زیر را از نظر (موسیقی و آهنگ) بررسی کنید بیا تا همه دست نیکی بریم / جهان جهان را به بد نسپریم نباشد همی نیک و بد پایدار / همان به که نیکی بود یادگار	۱۹
۰.۲ ۵	کدام یک از واژه های زیر یک هجای کشیده نیست؟ (الف) گل (ب) باد (ج) سوز (د) هجر	۲۰
۰.۵	در جاهای خالی برای موارد داده شده یک واژه به عنوان نمونه بنویسید (الف) "و" صامت = (ب) "ه" مصوت =	۲۱
۱.۰	هجاهای بیت زیر را با دقت بنویسید علامت گذاری کنید و برش بزنید (جفا پل بود، بر عاشق شکستی / وفا گل بود، بر دشمن فشانندی)	۲۲
۰.۵	برای الگوی هجایی (صامت+مصوت کوتاه) کلمه ای به عنوان مثال بنویسید و علامت هجایی آن را بگذارید	۲۳
۰.۷ ۵	(ج) تحلیل نظم و نثر هر یک از لحن های داخل کمانک را به صورت مناسب در کنار هر بیت بنویسید (یک مورد از کلمات داخل کمانک اضافیست) (شادی و نشاط درونی / تعلیمی / کوبنده و حماسی / غم و اندوه) (الف) چو برخاست از دشت گرد سپاه / کس آمد بر رستم از دیدگاه (ب) تا به کرم خرده نگیری که من / غایبم از ذوق حضور ای صنم (ج) کردند قتل عام به نوعی که شد قتل / از کودکان آل نبی، شیرخوار، هم	۲۴
۰.۷ ۵	در بیت (چو صیاد آمد او را مرده پنداشت / نمی یارست روبه را کم انگاشت) (الف) کدام کلمات در بیت بالا "قافیه" هستند؟ (ب) کاربرد "دستور تاریخی" در کدام واژه دیده می شود؟	۲۵

۰.۵	عبارت زیرا از نظر قلمرو فکری بررسی کنید (عقل و ادب پیش گیر و لهو و لعب بگذار که چون نعمت سپری شود سختی بری و پشیمانی خوری)	۲۶
۱.۰	یک ویژگی زبانی و دو ویژگی ادبی در بیت زیر بیابید و مشخص کنید "بگذار تا بگریم چون ابر در بهاران / کز سنگ ناله خیزد روز وداع یاران"	۲۷
۱.۰	دو ویژگی ادبی و دو ویژگی زبانی در نثر زیر بیابید و بنویسید (هر که به امور دنیایی روی آورد و از سعادت آخرت خود غفلت کند همچون آن مرد است که از پیش اشتر مست بگریخت و به ضرورت دست در دو شاخ زد و هر دو پای بر سر مار گذاشت)	۲۸
۲۰.۰	در پناه خداوند پیروز باشید	

limoonad
Education For All